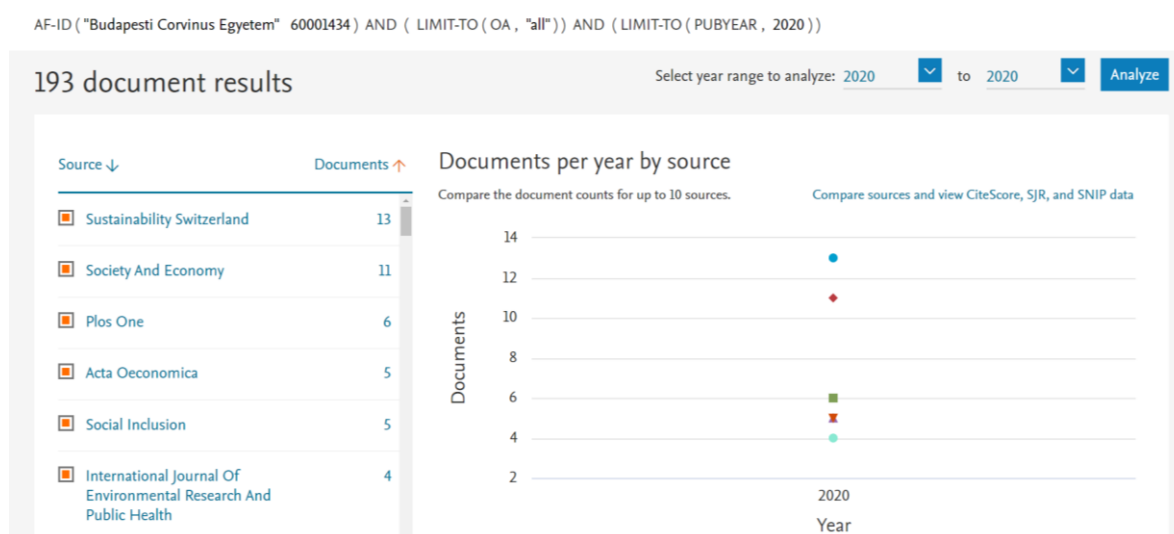

Open Access jelentés 2020

I. Open Access megjelenés folyóiratokként a Scopus és Web of Science adatbázisok alapján

A Scopus adatbázis szerint a Corvinus Egyetemen affiliált szerzők tollából összesen 309 publikáció jelent meg 2020-ban, ebből **193** nyílt hozzáféréssel. A legtöbb, szám szerint 13 cikk a Sustainability Switzerland folyóiratban, amit 11 publikációval a Society and Economy követ. A Plos One-ban 6, míg az Acta Oeconomica-ban és a Social Inclusion-ben 5 corvinusos cikket találunk. Az International Journal Of Environmental Research And Public Health-ben 4 cikket mutat az adatbázis, 3-3 publikáció szerepel 6 perodikában, 14 folyóiratban két cikkünk olvasható. A további közlemények 101 különböző folyóiratban kaptak helyet.

1. ábra Open Access cikkek száma a folyóiratokban a Scopus szerint (első hat találat)

A korábbi évekhez képest a nyílt hozzáférésű publikációk száma emelkedett. A számok növekedésének egyik oka az EISZ és egyes kiadók (Springer Nature, Wiley, Elsevier, Akadémiai Kiadó) között néhány évvel ezelőtt létrejött és azóta is működő „Read and Publish” megállapodás (lásd III. fejezet).

Év	Publikációk száma (db)
2020	193
2019	102
2018	72
2017	63

2. ábra Corvinus affiliációjú OA publikációk száma a Scopus adatbázis szerint évenkénti bontásban

A Web of Science (WoS) alapján némiképp különbözik az open access cikkek eloszlása. A WoS adatbázisa összesen 242 corvinusos cikkből 151 nyílt hozzáférésű publikációt mutatott. Ebből 14 a Sustainability folyóiratban, 7 a Plos One-ban, 5-5 az Acta Oeconomica-ban és a

Social Inclusion-ben, 4 az International Journal of Environmental Research and Public Health-ben, 3 a Central European Journal of Operations Research-ben, az Energies-ben, és a Tér és Társadalomban olvasható. 12 periodikumban találunk 2-2 cikket, míg 1-1 publikáció jelent meg további 83 folyóiratban.

3. ábra A Web of Science első 25 találatja folyóiratok szerint

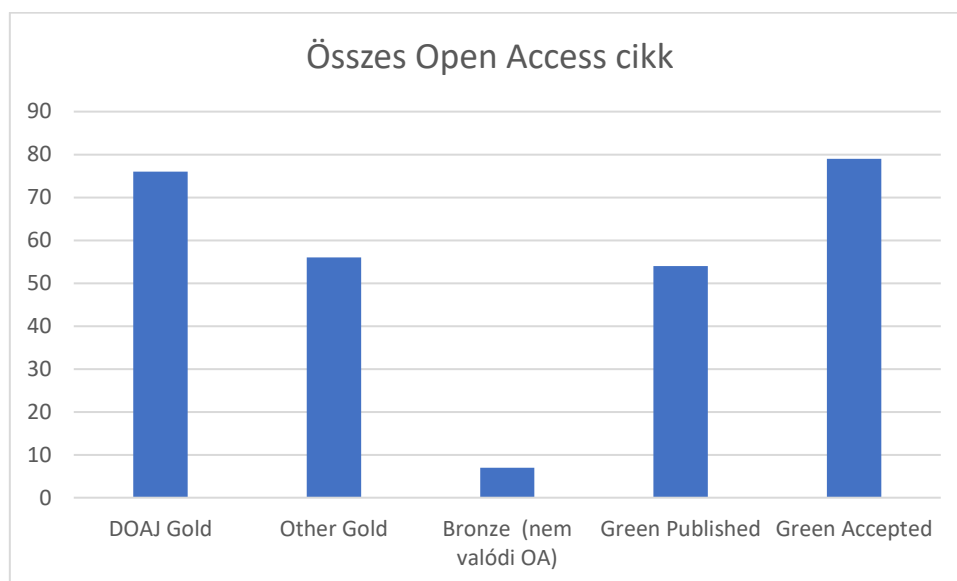
II. A folyóiratcikkek eloszlása a folyóiratok open access típusa szerint a WoS alapján

A Web of Science adatbázis találatait kategóriákba sorolhatjuk aszerint, hogy milyen típusú open access folyóiratban jelentek meg. Megkülönböztetünk kétféle arany utas, bronz és kétféle zöld publikációt. Az arany utas publikációk megjelenhetnek teljesen nyílt hozzáférésű folyóiratokban (DOAJGold), vagy a DOAJ-ban nem található egyéb periodikumokban (Other Gold). Utóbbi cikkek többsége hibrid folyóiratokból származik. A hibrid verzióban csak egyes publikációk válnak nyíltan elérhetővé közzétételi díj fizetése után.

A bronz besorolás a WoS-ban azt jelenti, hogy a kiadó a saját webhelyén található egyes publikációkhoz promócióként korlátozott ideig ingyenesen szabad hozzáférést biztosít. Azonban a promóciós időszak leteltével a cikkhez való hozzáférés díjkötelessé válhat. Tehát az adatbázis bronz kategóriája nem valódi értelemben vett open access hozzáférést takar.

A zöld út esetében a „Green Published” verzióban a cikkek végleges, publikált (ún. VoR = version of record) változatait tárolják az egyes intézményi vagy tematikus repozitóriumok. A „Green Accepted” lehetőségénél a már elfogadott, azonban még nem a kiadói (ún. AAM = author accepted manuscripts) változatok repozitóriumban való tárolásáról beszélhetünk.

Ezek alapján a Corvinus Egyetemen affiliált szerzők cikkei az alábbiak szerint oszlanak meg.:

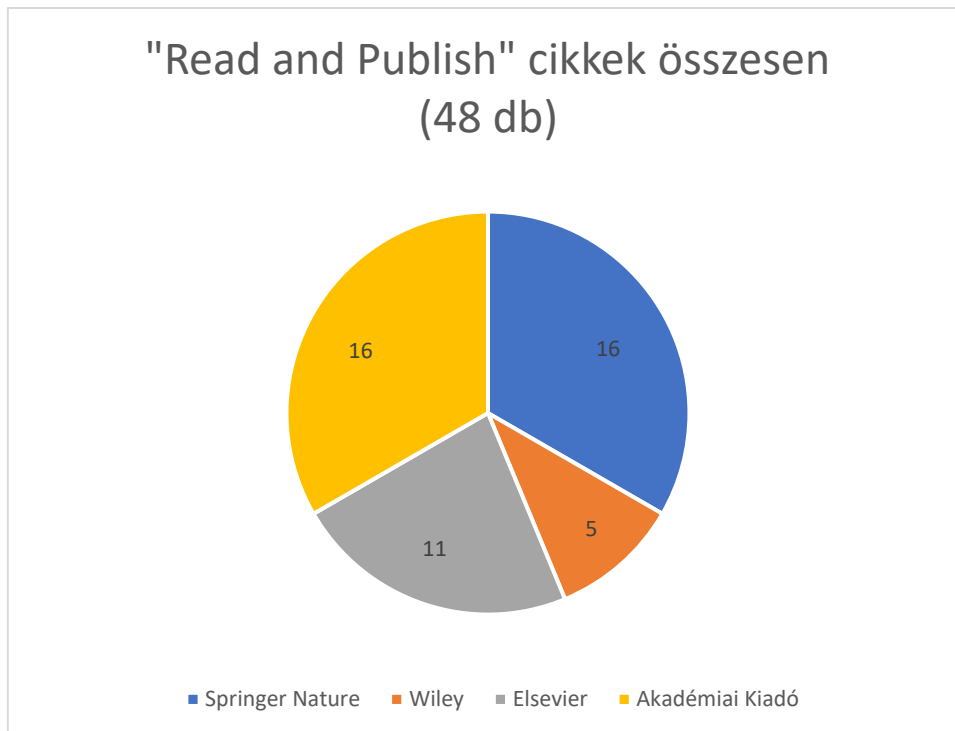
4. ábra A cikkek Open Access típus szerinti megoszlása a WoS szerint

(Egy-egy publikáció több helyen is szerepelhet attól függően, hogy csak a kiadó oldalán történik archiválás (gold), vagy intézményi/szakterületi repozitóriumban is (green)).

III. „Read and Publish” (R&P) szerződések

Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) több nagyobb kiadóval kötött „Read and Publish” szerződést a 2020-as évre. Ezek alapján a konzorcium tagjainál affiliált szerzőknek lehetőségük volt ezen kiadók egyes folyóirataiban közzétételi díj (APC) fizetése nélkül publikálni, emellett az adott periodikacsomagok tartalma hozzáférhetővé vált az intézmények számára.

A Corvinus Egyetemet 2020-ban négy szerződés érintette. Így a Corvinus Egyetem kutatói lehetőséget kaptak a Springer Nature, az Elsevier, az Akadémiai Kiadó, a Wiley meghatározott folyóirataiban való open access megjelenésre. Összesen **48 nyílt hozzáférésű cikket** publikáltak szerzőink a felsorolt kiadóknál. 2019-ben ez a szám 45 volt.

5. ábra Corvinusos OA cikkek száma a R&P szerződést kötött kiadónál

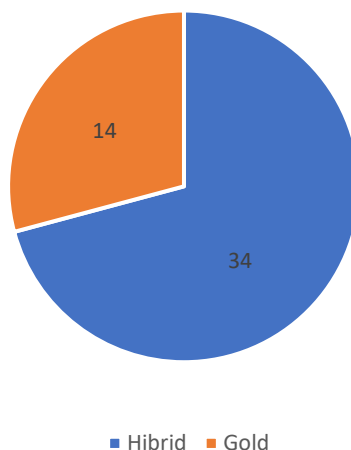
Folyóiratankénti bontásban a *Springer Nature*-nél jelent meg összesen 16 cikk, melyből három publikáció a *Quality of Life Research*-ben, egy-egy olvasható az alábbi folyóiratokban: *East Asia*, *Annals of Operations Research*, *Central European Journal of Operations Research*, *PharmacoEconomics*, *International Politics*, *Service Business*, *SN Computer Science*, *BMC Psychiatry*, *PFG – Journal of Photogrammetry, Remote Sensing and Geoinformation Science*, *Scientific Reports*, *Journal of Religion and Health*, *Public Choice*, *BMC Public Health*.

A *Wiley* esetében *Colorectal Disease*-ben, a *Papers in Regional Science*-ben, a *British Journal of Dermatology*-ban, a *Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology*-ban, a *Journal of Environmental Quality*-ben olvasható egy-egy publikáció corvinusos szerzőinktől.

Az *Akadémiai Kiadónál* összesen 16 cikk jelent meg, ebből 11 a *Society and Economy*-ban és 5 az *Acta Oeconomica*-ban.

Az *Elseviernél* az alábbi folyóiratokban publikáltak szerzőink: *Research in Transportation Business & Management*, *Annals of Tourism Research*, *Ecological Economics*, *Transportation Research Part C*, *Value in Health Regional Issues* (2 db), *Value in Health*, *Transportation Research Part A*, *Economics Letters*, *Journal of Cleaner Production*, *Mathematical Social Sciences*.

A "Read and Publish" cikkek
megoszlása Open Access folyóirattípus
szerint összesen (48 db)

6. ábra A R&P szerződésbe tartozó cikkek megoszlása Open Access folyóirat-típusonként

Kiadók	OA cikkek száma (db)	APC értéke* (EUR)	APC értéke** (Ft)	A kiadói szolgáltatások intézményi önrésze 2020-ban (Ft) (adatbázis hozzáférés + OA közzététel)
Springer Nature	16	35 380	12 206 100	6 657 558
Wiley	5	12 230	4 219 350	18 933 750
Elsevier	11	24 830	8 566 350	28 429 418
Akadémiai Kiadó	16	14 400	4 968 000	166 968
Összesen	48	91 086	29 959 800	54 187 694

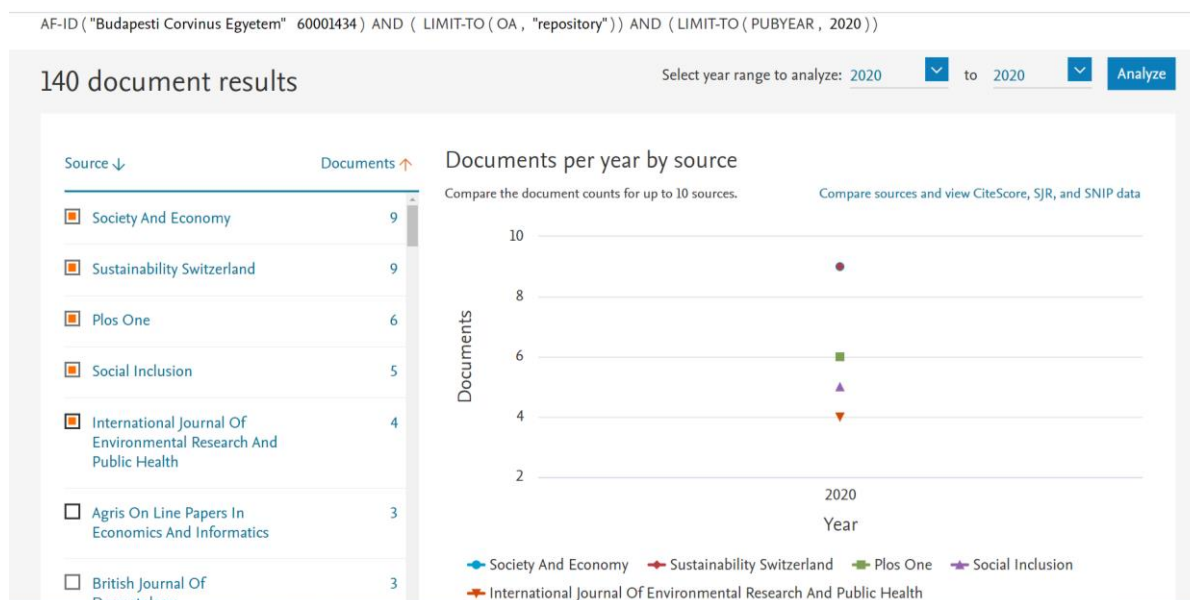
7. ábra A közzétételi díjak és az intézményi önrészek összevetése kiadónként (a táblázat nettó árakat tartalmaz).

*ennyi közzétételi díjat kellett volna fizetnünk R&P nélkül, ** 345 Ft/Euro árfolyamon az EISZ tájékoztatása alapján

IV. Repozitóriumban archivált publikációk (zöld OA)

Az intézményi / tématerületi elektronikus gyűjteményben archiválásra elhelyezett cikkek száma a Scopus adatbázisa szerint **140**, ebből **62-t** a **Corvinus Kutatások repozitóriumban**

tároltunk el. Az open access modellek szerint ez az ún. zöld út, mely a kézirat valamely formájának repozitórumban, azaz intézményi vagy szakterületi dokumentum-szerveren való elhelyezését, szabad elérését biztosítja a kiadói archiválási politikának és a repozitórium elveinek megfelelően.

Folyóirat szerinti bontásban, 2020-ban, a Corvinus Egyetem szerzőitől 9-9 Society and Economy és Sustainability Switzerland cikk került be valamely intézményi vagy tématerületi repozitórumba is (a Society and Economy esetében a 9-ből 8-at, a Sustainability Switzerland cikkekből 6-ot a Corvinus Kutatások (CK) repozitórumban tároltunk). 6 publikációt archiváltak ilyen módon a Plos One írásai közül (ebből 2-t a CK-ban). 5 Social Inclusion közleményt szintén feltöltöttek valamely archívumba (melyek közül 4 található a CK-ban). Az International Journal of Environmental Research and Public Health cikkeiből 4-et tároltak el zöld úton. 3-3 közlemény került fel az Agris on Line Papers in Economics and Informatics, a British Journal of Dermatology (ebből a CK-ban 1 olvasható), a Central European Journal of Operations Research (ebből CK-ban 2 db) és a Periodica Polytechnica Social and Management Sciences cikkei közül. 13 folyóirat 2-2 publikációját őrizték meg zöld úton is, valamint további 63 folyóirat 1-1 publikációjához biztosítottak repozitórumi szabad hozzáférést, melyek közül többet a Corvinus Kutatások archívumában találunk meg.

Összegzés, kitekintés

Ahogy az eredmények is mutatják, évről évre dinamikusan növekszik a Corvinus Egyetemhez köthető, nyílt hozzáférésű publikációk száma. Ez pozitív irány, mivel a nyílt hozzáférésű publikálás, a kutatási folyamat, adathalmazok és eredmények nyitottabbá tétele egyre inkább elvárás a nemzetközi és különösen az európai tudományos életben, illetve a jelentős tudományfinanszírozó testületek követelményrendszerében. Emellett a „nyitottsággal” fokozódik láthatóságunk és elismertségünk a nemzetközi tudományos életben. Ezt a tendenciát erősíti az egyetem által biztosított számos kutatástámogatási konstrukció, többek

között az EISZ keretében megkötött „Read and Publish” szerződések és az Egyetemi kutatástámogatási pályázati rendszer is.

Budapest, 2021. február 22.

BCE Egyetemi Könyvtár